

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN
FÖR ANSTALTSVÅRDARE
2005**

Grunder för fristående examen

YRKESEXAMEN FÖR ANSTALTSVÅRDARE
2005

© Utbildningsstyrelsen 2005

Edita Prima Oy

Helsingfors 2005

ISBN 952-13-2711-1 (häft.)

ISBN 952-13-2712-X (pdf)

DNR **35/011/2005**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **28.10.2005**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.11.2005 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

F 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr **66/011/2000**

Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR ANSTALTSVÅRDARE

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för yrkesexamen för anstaltsvårdare. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.11.2005 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmodellerna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Generaldirektör **KIRSI LINDROOS**
Kirsi Lindroos

Överinspektör **LEA LAKIO**
Lea Lakio

Opetushallitus

Hakaniemenkatu 2, PL 380, 00531 HELSINKI, Puhelin (09) 774 775, faksi (09) 7747 7865, etunimi.suknimi@oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäsgratan 2, PB 380, 00531 HELSINGFORS, Telefon (09) 774 775, fax (09) 7747 7865, fornamn.efternamn@oph.fi

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	7

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen för anstaltsvårdare	8
1 § Delarna i examen	8

Kapitel 3

Yrkesskicklighet som krävs i yrkesexamen för anstaltsvårdare samt grunderna för bedömningen	9
1 § Produktion av städservice	10
a) Kraven på yrkesskicklighet	10
b) Mål och kriterier för bedömningen	10
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	13
2 § Grundrengöringsservice	13
a) Kraven på yrkesskicklighet	13
b) Mål och kriterier för bedömningen	13
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	16
3 § Måltidsservice	16
a) Kraven på yrkesskicklighet	16
b) Mål och kriterier för bedömningen	16
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	19
4 § Service i entréhallar eller i samband med möten	19
a) Kraven på yrkesskicklighet	19
b) Mål och kriterier för bedömningen	19
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	21
5 § Rengöringsservice för specialobjekt	22
a) Kraven på yrkesskicklighet	22
b) Mål och kriterier för bedömningen	22
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	24
6 § Omsorgsservice	25
a) Kraven på yrkesskicklighet	25
b) Mål och kriterier för bedömningen	25
c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet	27

7 §	Språkkunskaper vid rengöringsservice	27
	a) Kraven på yrkesskicklighet	27
	b) Mål och kriterier för bedömningen	27
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	28
8 §	Service i anslutning till fastighetsskötsel	28
	a) Kraven på yrkesskicklighet	28
	b) Mål och kriterier för bedömningen	28
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	31
9 §	Textilvårdsservice	31
	a) Kraven på yrkesskicklighet	31
	b) Mål och kriterier för bedömningen	31
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	33
10 §	Service i anslutning till skadedjursbekämpning	34
	a) Kraven på yrkesskicklighet	34
	b) Mål och kriterier för bedömningen	34
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	37
11 §	Skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamtet	38
	a) Kraven på yrkesskicklighet	38
	b) Mål och kriterier för bedömningen	38
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	40
12 §	Instrumentvårdsservice	41
	a) Kraven på yrkesskicklighet	41
	b) Mål och kriterier för bedömningen	41
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	43
13 §	Miljövårdsservice.....	44
	a) Kraven på yrkesskicklighet	44
	b) Mål och kriterier för bedömningen	44
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	45
14 §	Företagsamhet inom rengöringsservice	46
	a) Kraven på yrkesskicklighet	46
	b) Mål och kriterier för bedömningen	46
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	47
15 §	Examensdel från någon annan yrkesexamen	48
	c) Sätten av påvisa yrkesskicklighet.....	48

Bilaga	49
--------------	----

Beskrivning av anstaltsvårdaren yrke

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom

iakttagelser, intervjuer, frågor och tidigare dokumenterade yrkesprov samt självvärdering och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinandan uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinandan behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han eller hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR ANSTALTSVÅRDARE

1 § Delarna i examen

Yrkesexamen för anstaltsvårdare består av två obligatoriska delar och tre valfria delar.

Obligatoriska examensdelar

1. Produktion av städservice
2. Grundrengöringsservice

Valfria examensdelar

3. Måltidsservice
4. Service i entréhallar eller i samband med möten
5. Rengöringsservice för specialobjekt
6. Omsorgsservice
7. Språkkunskaper vid rengöringsservice
8. Service i anslutning till fastighetskötsel
9. Textilvårdsservice
10. Service i anslutning till skadedjursbekämpning
11. Skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamhet
12. Instrumentvårdsservice
13. Miljövårdsservice
14. Företagsamhet inom rengöringsservice
15. Examensdel från någon annan yrkesexamen

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET FÖR YRKESEXAMEN FÖR ANSTALTSVÅRDARE OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

Kraven på yrkesskicklighet för yrkesexamen för anstaltsvårdare (punkt a) baserar sig på uppgifts- och färdighetsområden i arbetslivet. Målen för bedömningen (rubrikerna med fet stil i punkt b) uttrycker de områden eller funktioner som är centrala med tanke på yrkesskickligheten och som särskilt skall uppmärksammas vid bedömningen. Bedömningskriterierna (punkt b) uttrycker för sin del på vilket sätt examinanden skall kunna klara av sitt arbete. I punkt c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet har kraven i anslutning till fristående yrkesprov och bedömning av examensdelen i fråga definierats.

Systemet med fristående examina baseras på den plan för arrangerande av fristående yrkesprov som läroanstalten har gjort upp. De ur examenskraven härledda fristående yrkesproven och uppgifterna i dem skall planeras så att de är centrala med tanke på behärskandet av arbetet och de skall täcka de områden eller funktioner som beskrivits i målen för bedömningen. Ur de fristående yrkesproven skall examinandens beredskap och förmåga att omvandla och tillämpa sina kunskaper och färdigheter i varierande situationer framgå. Platsen för yrkesprovet för varje examensdel skall vara av det slag att examinanden kan utföra sådana uppgifter med vilkas hjälp det är möjligt att i tillräcklig omfattning fastställa att den prestationsnivå som definierats i bedömningskriterierna för examensdelen har uppnåtts.

För varje examinand som påvisar sin yrkesskicklighet skall omsorgsfullt uppgöras en personlig plan för yrkesprov. Planen skall göras upp med iakttagande av grunderna för yrkesexamen för anstaltsvårdare. Yrkesexamen för anstaltsvårdare bedöms för en examensdel i sänder så att examinandens yrkesskicklighet jämförs med kraven på yrkesskicklighet för examensdelen och med den prestationsnivå som definierats i bedömningskriterierna. Då ett fristående yrkesprov bedöms samlas material in för beslutsfattandet beträffande bedömningen. Materialet som samlas in för bedömningen gäller examinandens yrkesmässiga kompetens och kompetens i själva arbetet. Insamlandet sker på ett systematiskt sätt och med användning av i första hand kvalitativa metoder. Beslutet om prestationen skall bedömas med godkänt eller underkänt vitsord fattas på grundval av det insamlade materialet vid ett bedömningsmöte (där representanter för arbetsgivare, arbetstagare eller självständiga yrkesutövare samt lärare är närvarande). I varje examensdel godkänns den prestationsnivå som har definierats i bedömningskriterierna.

I syfte att förenhetliga bedömningen görs den slutliga linjedragningen för bedömning av yrkesskickligheten av examenskommissionen. Kommissionen får emellertid inte företa ändringar i grunderna för bedömningen. I syfte att säkerställa den nationella kvaliteten på examina är den som anordnar fristående yrkesprov skyldig att innan yrkesproven anordnas tillstålla examenskommissionen inom branschen för rengöringsservice den plan för organiserande av fristående examen för anstaltsvårdare för godkännande. Examenskommissionen fattar beslut i tolkningsfrågor, som exempelvis om platserna är lämpliga för avläggande av examensdelen i fråga och om yrkesprovets omfattning är tillräcklig.

Prestationen avbryts om examinanden genom sin verksamhet riskerar kundernas säkerhet eller om hon eller han på ett allvarligt sätt negligerar sin egen eller arbetsgemenskapens säkerhet.

Kraven på yrkesskicklighet, målen och kriterierna för bedömningen samt sätten att påvisa yrkesskicklighet för de olika examensdelarna är följande:

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna utför städarbete yrkesmässigt utgående från kundens behov. De samarbetar med kunderna och medlemmarna i arbetsgemenskapen. De förhåller sig positivt till sitt arbete, de andra medlemmarna i arbetsgemenskapen och kunderna. De anser att kundresponsen är viktig med tanke på utvecklingen av arbetet och servicen. De för fram sitt eget kunnande och vill lära av andra.</p> <p>Examinanderna planerar och utför regelmässig städning enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen, kundens behov och verksamheten i utrymmena. De behärskar de centrala principerna för städarbete</p>	<p>Kundinriktad städservice</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och den överenskomna kvaliteten på arbetet • beaktar verksamheten samt interna och externa kunder på arbetsplatsen • känner till betydelsen av den egna verksamheten eller det egna arbetet med tanke på servicen som helhet • rådgör och diskuterar med kunden i frågor som hänför sig till städ- och annan service, t.ex. arbetsarrangemang, förändrade situationer m.m. • utför arbetsuppgifterna i den angelägenhetsordning som verksamheten på arbetsplatsen förutsätter • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i sitt arbete och som medlemmar i ett team i arbetsgemenskapen • följer arbetsgemenskapens regler och handlingsätt • samarbetar med medlemmarna i arbetsgemenskapen • förhåller sig positivt till branschen och sitt eget arbete • är motiverade att utföra städarbete • vill lära av andra och prövar nya saker i sitt arbete • diskuterar sitt arbete yrkesmässigt och använder sig av facktermerna i branschen • använder den erhållna responsen på sitt arbete • använder behövlig informationsteknik, t.ex. för reservering av utrymmen, rapportering, arbetsbeställning, e-postmeddelanden m.m. • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva. <p>Regelmässig städning</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till målen för regelmässig städning • känner till kraven på renhetsnivå på arbetsplatsen • beaktar de specialkrav som verksamheten och omständigheterna på arbetsplatsen

och kan motivera sina arbetsval. De behärskar rengöringsmetoderna och de rengöringsmedel, städredskap och -maskiner som används vid städning. Målet med arbetet är att åstadkomma den överenskomna renhetsnivån ekonomiskt. De vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.

Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.

ställer på städningen, t.ex. målet med städarbetet, arbetstekniken, arbetsordningen, tidpunkten för arbetet och rytmiseringen av arbetet m.m.

- planerar och utför regelmässig städning på arbetsplatsen enligt de överenskomna kraven på renhetsnivå och enligt kundens behov
- bedömer graden av smuts på arbetsplatsen och planerar arbetsuppgifterna och arbetsordningen utgående från detta
- identifierar, rengör och vårdar de olika yt-materialen på arbetsplatsen
- behärskar rengöringsmetoderna, känner till skillnaderna mellan de olika metoderna och kan motivera sina val
- väljer rengöringsmetoder och rengöringsmedel utgående från smutsen, ytmaterialen, den tid som står till förfogande och kraven på renhetsnivå
- utför sitt arbete hygieniskt/aseptiskt (handhygien, arbetsordning, arbetssätt, fläckborttagning)
- använder rengöringsmetoder och -redskap ekonomiskt och effektivt i sitt arbete, t.ex. arbetsbredd på redskapen, användning av maskiner, användning av städdukar, dosering av rengöringsmedel, användning av vatten och arbetets snabbhet
- känner till funktionsprinciperna för städmaskiner och använder maskinerna ändamålsenligt (kombinationsmaskin, golvvårdsmaskin, high-speed maskin, vattensugare och dammsugare)
- rengör och vårdar städredskapen, -maskinerna och -textilierna som de använt
- svarar för städtillbehörens tillräcklighet, samt för beställning, mottagning och förvaring av städtillbehör inom sitt städ område
- utvärderar sitt arbete och företar ändringar i sina planer och sitt arbete då situationen förändras.

Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet

- identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen
- använder sig av sådana arbetsställningar

<p>Examinanderna följer arbetarskydds-anvisningar i sitt arbete.</p>	<p>som belastar kroppen så litet som möjligt</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser, använder båda händerna • underlättar sitt arbete genom att använda städmaskiner och redskap ergonomiskt rätt. <p>Arbetssäkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • kan ge livräddande första hjälpen • vinnlägger sig om kundsäkerheten i nödsituationer och känner t.ex. till nödutgångarna • vinnlägger sig om sin egen arbetssäkerhet genom att beakta t.ex. stickande och skärande föremål, smittfarligt avfall, rätt lyftteknik m.m. • använder behövlig skyddsutrustning, t.ex. skyddshandskar, andningsskydd, hörselskydd och övriga skydd • använder ändamålsenliga skyddskläder och arbetsskodon • doserar och använder rengöringsmedel enligt bruksanvisningarna • använder städmaskiner enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om elsäkerheten hos de städmaskiner som de använder.
<p>Examinanderna känner till hur städarbetet påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder rengöringsmedel som belastar miljön så litet som möjligt • använder rengöringsmedel enligt anvisningarna • känner till hur städmaskinerna, -redskapen och -metoderna som de använder påverkar miljön, t.ex. batterier, återanvändning av delar, hållbara och engångsprodukter • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår i städarbetet och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering.

Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den rengöringsservice som de producerar.	Utvärdering av det egna arbetet <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur såväl kundens som städserviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.
--	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Produktion av städservice avläggs är att examinanderna utför regelmässig städning enligt verksamheten på den valda arbetsplatsen. Denna examensdel kan avläggas som ett separat yrkesprov. I samband med denna examensdel kan också valfria examensdelar avläggas. Härvid skall examinanderna kunna kombinera rengöring och en eller flera valfria delar till en flexibel servicehelhet. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för respektive examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Produktion av städservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där städarbete utförs yrkesmässigt (ändamålsenliga städredskap och -maskiner, normal snabbhet i arbetet).

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, daghem, sjukhus, industrianläggning, hälsocentral, kontor, fritids- och motionsanläggning m.m. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i städarbete mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, daghem, sjukhus e.d.

2 § Grundrengöringsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanderna utför kundinriktad grundrengöringsservice som kunden behöver. De känner till betydelsen av grundrengöringsservice för kunden.	Kundinriktad grundrengöringsservice <ul style="list-style-type: none"> • känner till verksamheten på arbetsplatsen • arbetar i enlighet med arbetsbeställning, arbetsanvisningar eller servicebeskrivning och den överenskomna kvaliteten på arbetet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivar-ens och kundens) anvisningar • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • producerar den överenskomna kvaliteten på arbetet • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i servicesituationer och som medlem-

Examinanderna planerar och utför grundrengöring enligt arbetsbeställning, kundens behov och verksamheten i utrymmena. De behärskar de centrala principerna för rengöringsservice/städservice och kan motivera sina arbetsval. De behärskar rengöringsmetoderna och de rengöringsmedel, städredskap och -maskiner som används vid städning. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.

mar i ett team i arbetsgemenskapen

- vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva.

Grundrengöring

- känner till målen för grundrengöring
- känner till kraven för renhetsnivå på arbetsplatsen
- beaktar de specialkrav som verksamheten och omständigheterna på arbetsplatsen ställer på städningen, t.ex. arbetsordning, tidpunkt för arbetet, rytmisering av arbetet, arbetsteknik m.m.
- planerar och utför grundrengöring på arbetsplatsen enligt de överenskomna kraven på renhetsnivå och enligt kundens behov:
 - fönstertvätt
 - rengöring av innertak
 - rengöring av väggar
 - rengöring av dörrar
 - rengöring av möbler
 - tvätt och skyddsbehandling av golv
 - städning av våtutrymmen
- bedömer graden av smuts på arbetsplatsen eller utrymmena och planerar arbetsuppgifterna och arbetsordningen utgående från detta
- identifierar de olika ytmaterialen på arbetsplatsen eller utrymmena samt rengör, skyddsbehandlar och vårdar dem
- behärskar rengöringsmetoderna, känner till skillnaderna mellan de olika metoderna och kan motivera sina val
- väljer rengöringsmetoder och rengöringsmedel utgående från smutsen, ytmaterialen, den tid som står till förfogande och kraven på renhetsnivå
- använder i sitt arbete rengöringsmetoder och -redskap ekonomiskt och effektivt, t. ex. arbetsbredd på städredskapen, användning av städmaskiner, användning av städdukar, dosering av rengöringsmedel, användning av vatten och arbetets snabbhet
- känner till funktionsprinciperna för städmaskiner och använder maskinerna ändamålsenligt (kombinationsmaskin, high-speed-maskin, vatten- och dammsugare, extraktionsmaskin, trycktvättsmaskin)
- rengör och vårdar städredskapen, -maskin-

<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>erna och -textilierna som de använt</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete och företar ändringar i sina planer och sitt arbete då situationen förändras.
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser, använder båda händerna • underlättar sitt arbete genom att använda städmaskiner och ergonomiska städredskap. <p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • kan ge livräddande första hjälpen • vinnlägger sig om kundsäkerheten, t.ex. informerar om grundrengöring, sköter om elledningar, användning av vatten och kan handla i nödsituationer • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. användning av vatten, rätt lyftteknik, användning av säkerhetssele m.m. • använder behövlig skyddsutrustning, t.ex. skyddskläder, arbetsskodon, skyddshandskar, andningsskydd, hörselskydd och övriga skydd • doserar och använder rengörings-, skydds- och vårdmedel samt specialrengöringsmedel enligt bruksanvisningarna • använder städmaskiner enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om elsäkerheten hos de städmaskiner som de använder.
<p>Examinanderna känner till hur grundrengöringsservicen påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder rengörings- och andra medel som belastar miljön så litet som möjligt • doserar rengörings- och andra medel enligt anvisningarna • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår vid grundstädning och handlar på ett sätt som av-

<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den rengöringsservice som de producerar.</p>	<p>fallshantering förutsätter</p> <ul style="list-style-type: none"> • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering. <p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete utgående från kunden och städserviceproducenten • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.
---	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Grundrengöringsservice avläggs är att examinanderna utför grundrengöring, skyddsbehandling av golv och städning av våtutrymmen på arbetsplatsen, varvid de skall behärska de rengöringsmetoder och handlingsätt som grundstädning, skyddsbehandling av golv och rengöring av våtutrymmen förutsätter. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för ifrågasvarande examensdel.

Yrkesskickligheten i examensdelen påvisas och bedöms som en separat helhet.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Grundrengöringsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig som provplats där städarbete utförs yrkesmässigt (ändamålsenliga städredskap och -maskiner, normal snabbhet i arbetet).

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, daghem, sjukhus, industrianläggning, hälsocentral, kontor, fritids- och motionsanläggning m.m. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i grundrengöring, skyddsbehandling av golv och rengöring av våtutrymmen mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen av verksamhetsmiljö, t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, daghem, sjukhus e.d.

3 § Måltidsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna har kännedom om kostens betydelse för människans välbefinnande. De beaktar kundernas olika dieter och skillnaderna som beror på olika kulturer.</p>	<p>Kundinriktad måltidsservice</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens verksamhet och målsättningar • handlar enligt arbetsanvisningarna och enligt den överenskomna kvaliteten på arbetet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar • känner kunderna och har kännedom om deras näringsbehov eller dieter • känner till de allmänna näringsrekommendationerna och deras betydelse • känner till de vanligaste specialdieterna

<p>Examinanderna utför olika uppgifter som hör till måltidsservice på arbetsplatsen utgående från kundens behov, t.ex. servering av frukost och mellanmål eller mötesservering. De utför vid behov utportionering och distribution av mat och deltar i kärlservicen. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.</p> <p>Examinanderna känner till betydelsen av egenkontroll då de arbetar inom måltidsservice. De utför sitt arbete på ett ansvarsfullt sätt och följer hygienanvisningar och -bestämmelser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • har kännedom om speciella drag som är förknippade med mat i olika kulturer och religioner, t.ex. användningen av kött- och blodprodukter • ger kunderna råd och handledning vid behov i frågor som gäller hälsosam kost • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i servicesituationer och i arbetsgemenskapen • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en professionell bild av sig själva. <p>Att genomföra måltidsservice</p> <ul style="list-style-type: none"> • utför självständigt uppgifter i anslutning till måltidsservice som kunden behöver • sköter vid behov om mellanmåls- och måltidsbeställningar • handhar vid behov mottagning och förvaring av livsmedel • tillreder för situationen lämpliga måltider i liten skala, t.ex. morgonmål, mellanmål och mötesservering • använder råvarorna sparsamt • använder ekonomiska arbetsmetoder • hanterar livsmedel ändamålsenligt, t.ex. förbehandling, tillredning, upphettning, avkylning, uppbevaring av tillredd mat • tillreder måltider som skall serveras hygieniskt, t.ex. handhygien, arbetssätt, arbetsordning • planerar och utför dukningar som lämpar sig för situationen • utför vid behov utportionerings- och distributions- och andra uppgifter, t.ex. tar emot och returnerar matvagnen, distribuerar och samlar in måltidsbrickor, fyller i vätskelistor m.m. • beaktar kundens behov då de portionerar och distribuerar mat • deltar i kärlservicen • utför sitt arbete omsorgsfullt och systematiskt • utför sitt arbete med normal snabbhet. <p>Kvalitetskontroll och ansvarsmedvetenhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till egenkontrollens betydelse med tanke på produktkvaliteten och kundsäkerheten • följer planen för egenkontroll på arbetsplatsen • följer hygienanvisningar och -bestämmelser
---	--

<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • är ansvarsmedvetna och vinnlägger sig för sin del om kundsäkerheten, t.ex. dieter, vätskelista • vinnlägger sig för sin egen del om att produkterna håller en god kvalitet, t.ex. utseende, struktur, smak, temperatur.
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikropaus, avslappnings- och motrörelser • underlättar sitt arbete genom att använda maskiner och arbetsredskap ergonomiskt rätt.
<p>Examinanderna känner till hur måltidsservicen påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingsätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. förebygger halkrisk, hanterar skärverktyg försiktigt, beaktar brandsäkerhet och elsäkerhet • använder ändamålsenliga skyddskläder, arbetsskodon och övriga skydd.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den måltidsservice som de producerar.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder engångs- och hållbara produkter ändamålsenligt • använder rengöringsmedel som belastar miljön så litet som möjligt • doserar och använder rengöringsmedel enligt bruksanvisningarna • sorterar avfallet som uppstår i samband med måltidsservice och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov kunden råd i frågor som gäller avfallssortering.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den måltidsservice som de producerar.</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens och serviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Måltidsservice avläggs är att examinanderna genomför måltidsservice på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Denna examensdel omfattar också livsmedelshygienisk kompetens enligt Hygienkompetensförordningen.

Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Måltidsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra uppgifter i anslutning till måltidsservice vid sidan om sitt övriga arbete.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, servicehem, daghem, avdelningskök på sjukhus e.d., åldringshem, ämbetsverk e.d. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i måltidsserviceuppgifter mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. vårdinrättning, hotell, läroanstalt, servicehem e.dyl.

4 § Service i entréhallar eller i samband med möten

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna ger kundinriktad service i entréhallar eller i samband med möten som behövs på arbetsplatsen. De vet vad servicen i entréhallar eller i samband med möten betyder för kunden.</p> <p>Examinanderna utför uppgifter i anslutning till service i entréhallar eller i samband med möten och handhar vid behov arrangemangen för mötesservering. De</p>	<p>Kundinriktad service i entréhallar eller i samband med möten</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till arbetsplatsens organisation och verksamhet• handlar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och enligt den överenskomna kvaliteten på arbetet• handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar• anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet• är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i kundservicen och i arbetsgemenskapen• vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en professionell bild av sig själva <p>Uppgifter i anslutning till mottagnings- och mötesservice</p> <ul style="list-style-type: none">• handlar flexibelt och ansvarsfullt i service-situationer

<p>arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • använder i sitt arbete de vanligaste kontorsmaskinerna, t.ex. telefon, fax, kopianator, dator, printer m.m. • använder i sitt arbete vanliga datorprogram, t.ex. e-post, ordbehandling, webbläsare • utför uppgifter som hör till kundservice, t.ex.: <ul style="list-style-type: none"> – mottagningservice – kundrådgivning – passagekontroll – svarar i telefon m.m. • utför andra serviceuppgifter, t.ex.: <ul style="list-style-type: none"> – kopiering – postning – mottagning och kontroll av försändelser – fungerar som intern stafett • utför uppgifter som hör till mötesservice, ex.: <ul style="list-style-type: none"> – reserverar utrymmen – sköter om skyltning – informerar om möten – arrangerar möteslokalen så att den är färdig att användas – sköter om mötesutrustning och -drycker – kontrollerar att möteslokalens AV-utrustning fungerar, t.ex. arbetsprojektor, TV, video, DVD-apparat, dataprojektor, ljudanläggning m.m. – instruerar kunden i AV-utrustningens användning m.m. – sköter vid behov om garderoben • handhar vid behov arrangemangen för mötesserveringen • sköter för sin egen del om de detaljer som bidrar till att servicen blir lyckad, t.ex. prydliga kopior, korrekta utrymmesreserveringar, tydlig skyltning, överenskommen och fungerande mötesutrustning, städade utrymmen m.m. • utför sitt arbete snabbt, omsorgsfullt och systematiskt samt följer den överenskomna tidtabellen med beaktande av målen för arbetet och tiden som står till förfogande.
<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar

<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>som belastar kroppen så litet som möjligt, t.ex. rätt lyftteknik</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser.
<p>Examinanderna känner till hur service i entréhallar eller i samband med möten påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingsätten för avfallshandtering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om kundsäkerheten i nödsituationer och känner t.ex. till nödutgångarna • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, vet t.ex. hur man handlar i hotfulla situationer • använder AV- och övrig utrustning enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om deras elsäkerhet.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den service i entréhallar eller i samband med möten som de producerar.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till hur deras val påverkar miljön, t.ex. hållbara och engångsprodukter, pappersförbrukningen vid kopiering • sorterar avfallet som uppstår i samband med service i entréhallar eller i samband med möten och handlar på ett sätt som avfallshandringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering
	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens och serviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Service i entréhallar eller i samband med möten avläggs är att examinanderna genomför service i entréhallar eller i samband med möten på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Service i entréhallar eller i samband med möten genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan

utföra uppgifter i anslutning till service i entréhallar eller i samband med möten vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är arbetsplatser där Service i entréhallar eller i samband med möten utförs yrkesmässigt. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i Service i entréhallar eller i samband med möten mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. kontor e.d.

5 § Rengöringsservice för specialobjekt

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna utför kundinriktad rengöringsservice för specialobjekt enligt kundens behov. De vet vad rengöringsservicen för specialobjekt betyder för kunden.</p> <p>Examinanderna planerar och utför städning eller rengöring av det valda specialobjektet enligt arbetsbeställning, kundens behov och verksamheten i utrymmena. De behärskar städmetoderna, rengöringsmedlen, städredskapen och -maskinerna som används vid städning av specialobjekt och motiverar sina arbetsval. De arbetar ekonomiskt.</p>	<p>Kundinriktad rengöringsservice för specialobjekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens verksamhet • handlar enligt arbetsbeställning, arbets-anvisningar eller servicebeskrivning och den överenskomna kvaliteten på arbetet • beaktar både verksamheten samt interna och externa kunder i specialobjektet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivar-ens och kundens) anvisningar • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • åstadkommer den överenskomna kvaliteten på arbetet • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i kundservicesituationer • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva. <p>Städning av specialobjekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till målen för städning och rengöring i specialobjekt • känner till specialkraven och omständigheterna för objektet eller ytan som skall rengöras • följer arbetsplatsens anvisningar och bestämmelser samt juridiska skyldigheter, t.ex. arbets- och metodanvisningar, anvisningar för verksamhetssystem m.m. • bedömer graden av smuts i utrymmena och på ytorna och planerar arbetsuppgifterna

	<p>och arbetsordningen utgående från detta</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljer rengöringsmetoder och -medel enligt städobjektet • väljer och använder städredskap, -maskiner och -apparater som lämpar sig för arbetet samt känner till deras funktionsprinciper • utför arbetsuppgifterna i den angelägenhetsordning som uppdraget och situationen kräver • känner till de olika sätten att testa hygien som används på arbetsplatser som kräver hög hygien och kan använda dem och uppfattar renhetsmätningarna som en del av arbetets kvalitet, t.ex. renrumsstädning, rengöring av utrymmen eller ytor inom livsmedelsindustrin • använder städmetoder och -maskiner effektivt.
<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser, använder båda händerna • underlättar sitt arbete genom att använda städmaskiner och ergonomiska städredskap.
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om kundsäkerheten i nödsituationer, känner t.ex. till nödutgångarna • kan ge första hjälpen enligt FHj 1 -nivå • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. använder lyftanordning, säkerhetssele, rätt lyftteknik m.m • använder behövlig skyddsutrustning, t.ex. skyddsklädsel, skyddsskodon, skyddshandskar, andningsskydd, hörselskydd och övriga skydd • doserar och använder rengörings- och specialrengöringsmedel enligt bruksanvisningarna

<p>Examinanderna känner till hur städning av specialobjekt påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingsätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem. De har kännedom om bestämmelserna och verksamhetsätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p> <p>Examinanderna utvärderar sitt arbete och kvaliteten på den rengöringsservice för specialobjekt som de producerar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • använder städmaskiner, lyftanordningar och andra apparater enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om deras el- och övriga säkerhet. <p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder rengörings- och andra medel som belastar miljön så litet som möjligt • doserar rengörings- och andra medel enligt anvisningarna • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår vid rengöring eller städning av specialobjekt och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering. <p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens synvinkel och synvinkeln för den som producerar rengöringsservice för specialobjekt • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.
---	--

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Rengöringsservice för specialobjekt avläggs är att examinanderna utför städning av utrymmen eller rengöring av ytor i specialobjekt. Härvid skall examinanderna behärska städmetoder och arbetssätt som städning eller rengöring av ytor i specialobjekt kräver. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Rengöringsservice för specialobjekt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där städning av specialobjekt utförs yrkesmässigt (ändamålsenliga städredskap, maskiner och apparater).

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är arbetsplats där man kan utföra rengöring av adb-utrymmen, rengöring och skyddande av fasadytor, behandling av stengolv (kristallisering m.m), rengöring av sterila rum, ibruktagningstädning av byggnader, renoveringsstädning, städning av elutrymmen, städning efter eldsvåda och vattenläckage m.m. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i städning av specialobjekt mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. adb-utrymmen, rengöring av fasadytor, sterila rum e.d.

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna bemöter olika slag av människor jämbördigt och har kundens behov som utgångspunkt för sin verksamhet. De kan kommunicera självständigt och empatiskt med kunderna. De inser vilket ansvar och förtroende arbetet på arbetsplatsen innebär.</p> <p>Examinanderna assisterar kunden i de dagliga funktionerna, t.ex. i samband med personlig hygien, måltider, motion och stimulerande verksamhet. De utför sitt arbete tillsammans med vårdpersonalen eller vid behov självständigt. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.</p>	<p>Kundinriktat omsorgsarbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens verksamhet och målsättningarna med vårdarbetet • handlar i enlighet med arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar • bibehåller sin yrkesmässighet i alla situationer och respekterar kunden som individ • tar egna initiativ, är ansvarsmedvetna och vänliga i kundservicen och i arbetsgemenskapen • skapar med hjälp av sin egen person en trygg, accepterande och förtrolig atmosfär • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • iakttar tystnadsplikt • handlar i förtroende och i enlighet med kundens fördel • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva. <p>Att assistera i de dagliga funktionerna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till kundernas behov av assistans • handleder kunderna i att klara sig på egen hand • utför assisterande uppgifter för kunden, t.ex i samband med: <ul style="list-style-type: none"> – morgon- och kvällsbestyr – personlig hygien – bad – på- och avklädning – måltider eller matning – motionering • hjälper med och ger råd i frågor som gäller användningen av de vanligaste hjälpmedlen • arbetar hygieniskt och aseptiskt (handhygien, arbetsordning, arbets sätt, fläckborttagning) • arbetar metodiskt, lugnt och systematiskt • vinnlägger sig om kundsäkerheten i samband med omsorgsarbete (t.ex. förebyggande av att kunden halkar, ramlar eller faller, hygien och läkemedelssäkerhet) • samarbetar med medlemmarna i arbets-

<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>gemenskapen</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar ekonomiskt, t.ex. arbetsplanering, användningen av blöjor, skyddshandskar, salvor, vatten, handdukar • utför sitt arbete snabbt med beaktande av medmänsklighet och respekt för andra människor. <p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt, t.ex. rätt lyftteknik • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser. • underlättar sitt arbete genom att använda ergonomiska hjälpmedel, t.ex. lyftanordning.
<p>Examinanderna följer arbetarskydds-anvisningarna i sitt arbete och kan ge första hjälpen.</p>	<p>Arbetssäkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om kundsäkerheten i nödsituationer, känner t.ex. till nödutgångarna • kan ge första hjälpen enligt FHj 1 -nivå • vinnlägger sig om sin egen arbetssäkerhet, t.ex. rätt lyftteknik • använder ändamålsenlig skyddsklädsel, arbetsskodon och övriga skydd.
<p>Examinanderna känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder hållbara och engångsprodukter förnuftigt • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår i samband med omsorgsarbete och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den omsorgsservice som de producerar.</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens synvinkel och synvinkeln för den som producerar omsorgsarbete • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Omsorgsservice avläggs är att examinanderna assisterar kunder i de dagliga funktionerna. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Omsorgsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra omsorgstjänster vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. vårdinrättning, hemserviceföretag, servicehus, servicehem, daghem eller annan motsvarande miljö där kunderna är i behov av omsorg. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att mångsidigt påvisa sin kompetens i att assistera kunder. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen av verksamhetsmiljö, t.ex. vårdinrättning, servicehus, daghem e.d.

7 § Språkkunskaper vid rengöringsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna känner till betydelsen av sin egen person och växelverkan som en del av arbetsplatsens företagsbild.</p> <p>Examinanderna klarar sig i olika kundservicesituationer på något annat språk än modersmålet och ger kunderna handledning i fråga om fortsatt service.</p>	<p>Kundinriktad service</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till arbetsplatsens organisation och verksamhet• känner till serviceavtalet och handlar i enlighet med arbetsplatsens anvisningar• anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet• är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i kundservicen och arbetsgemenskapen• vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva. <p>Språkkunskaper i servicesituationer</p> <ul style="list-style-type: none">• bemöter kunder eller medlemmar i arbetsgemenskapen på ett oblygt sätt• talar med kunder eller medlemmar i arbetsgemenskapen i typiska servicesituationer på arbetsplatsen, t.ex. hälsar, ger råd• handleder kunden på ett ansvarsfullt sätt i fråga om fortsatt service• har förståelse för personer med olika kulturell bakgrund, vilket tar sig uttryck i sakligt uppträdande, t.ex. artigheter, småprat, vänlighet.

<p>Examinanderna utvärderar sina egna språkkunskaper och sin kundservice.</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete och sina språkkunskaper från serviceproducentens och kundens synvinkel • bedömer sina språkkunskaper modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för utveckling av språkkunskaperna.
---	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Språkkunskaper vid rengöringsservice avläggs är att examinanderna fungerar i service- och interaktiva situationer på arbetsplatsen eller i arbetsgemenskapen på något annat språk än modersmålet. Examinanderna skall då kunna tala detta språk i service- och interaktiva situationer på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Språkkunskaper vid rengöringsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där man dagligen kommunicerar på det valda språket.

Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att visa sina språkkunskaper mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Det valda språket antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter.

8 § Service i anslutning till fastighetsskötsel

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna utför uppgifter som behövs inom fastighetsskötseln på arbetsplatsen utgående från kundens behov. De vet vad servicen inom fastighetsskötseln betyder för arbetsplatsens verksamhet.</p>	<p>Kundinriktad fastighetsskötsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens organisation och verksamhet • handlar enligt arbetsanvisningar eller servicebeskrivning och enligt den överenskomna kvaliteten på arbetet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga sitt arbete och i arbetsgemenskapen • utför sitt arbete med normal snabbhet • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och

Examinanderna känner till de olika delområdena inom fastighetsskötseln på arbetsplatsen. De följer med och observerar reparationsbehov som hänför sig till lokaliternas och fastighetens skick och informerar om dessa på överenskommet sätt. De utför behövliga uppgifter inom fastighetsskötseln på arbetsplatsen. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.

sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva.

Att utföra uppgifter inom fastighetsskötsel

- känner till organisationen och de ansvariga personerna för fastighetsskötseln på arbetsplatsen
- känner till betydelsen av den egna verksamheten med tanke på upprätthållandet av fastighetens skick, t.ex. observation, meddelande om reparationsbehov
- känner till praxisen med servicebok på arbetsplatsen
- följer med och observerar lokaliteternas och fastighetens skick på arbetsplatsen, t.ex. skicket hos inventarier, golv och material, vattenarmatur och armatur, värmeelementens funktion, fukt- och mögelskador m.m.
- uppgör service- och reparationsanbud enligt praxis på arbetsplatsen eller enligt serviceavtal
- känner till funktionsprincipen för lås- och alarmsystemet på arbetsplatsen, t.ex. manuell, elektrisk eller datorbaserad
- utför behövliga uppgifter inom fastighetsskötseln på arbetsplatsen, t.ex:
 - låser eller öppnar dörrar
 - kopplar alarmsystem på eller av
 - byter lampor, lysrör och glimtändare
 - byter säkringar
 - rensar vattenlås
 - stänger fönster
 - tätar fönster
 - följer med ventilationens funktion
 - följer med brandvarnarens funktion
 - följer med vattenarmaturens skick, t.ex. tätningars skick, läckage
 - följer med avloppens skick, t.ex. luktolägenheter, tilltäppningar
 - följer med värmeelementens och termostaternas funktion
 - avläser och antecknar värme-, vatten- och elmätare och rapporterar resultaten vid behov
 - håller rent vid ingångar och i närmiljön
- känner till nödutgångarna på arbetsplatsen
- känner till flaggningspraxis och sköter om flaggning
- känner till och identifierar de vanligaste

<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>skadedjuren och -insekterna, t.ex. möss, råttor, myror, flugor m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • informerar de rätta personerna om skadedjuren och -insekterna • känner till den ekonomiska betydelsen av den egna verksamheten, t.ex. kostnader som uppkommer om man underlåter att informera om reparationsbehov.
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete. De vinnlägger sig för sin egen del om kundsäkerheten.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikropaus, avslappnings- och motrörelser • underlättar sitt arbete genom att använda redskap ergonomiskt rätt, t.ex. då man lyfter eller bär något <p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om kundsäkerheten, t.ex. förebygger halkrisk, kan handla i nödsituationer, känner till nödutgångarna • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. att skydda sig, hantera stickande och skärande verktyg, handla i hotfulla situationer, beakta elsäkerhet • använder ändamålsenlig skyddsklädsel, arbetskodon och behövlig skyddsutrustning.
<p>Examinanderna känner till hur service i anslutning till fastighetsskötsel påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder vid fastighetsskötsel medel som belastar miljön så litet som möjligt • sorterar avfallet som uppstår vid fastighetsskötsel och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den service i anslutning till fastighetsskötsel som de producerar.</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens synvinkel och synvinkeln för den som producerar service i anslutning till fastighetsskötsel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Service i anslutning till fastighetsskötsel avläggs är att examinanderna observerar reparationsbehov som hänför sig till fastighetens och utrymmenas skick och informerar om dessa samt att utföra behövliga uppgifter inom fastighetsskötseln. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Service i anslutning till fastighetsskötsel genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra uppgifter som hör till fastighetsskötsel vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. vårdinrättning, läroanstalt, daghem, produktionsanläggning, ämbetsverk e.d. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i uppgifter inom fastighetsskötsel mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen av verksamhetsmiljö, t.ex. vårdinrättning, , läroanstalt, daghem, produktionsanläggning e.d.

9 § Textilvårdsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna utför textilvårdsservice på arbetsplatsen utgående från kundens behov. De känner till textilvårdsservicens betydelse för arbetsplatsen och kunden.</p> <p>Examinanderna sköter självständigt underhållet av arbetsplatsens och kundernas textilier av olika slag. De känner till de vanligaste materialen och skötselråden för textilierna och sköter underhållet</p>	<p>Kundinriktad textilvård</p> <ul style="list-style-type: none">• känner till systemet för underhåll av textilier på arbetsplatsen och kan självständigt utföra underhåll av textilier• handlar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och enligt den överenskomna kvaliteten på arbetet• handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivar- och kundens) anvisningar• är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i sitt arbete och i arbetsgemenskapen• anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet• vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en professionell bild av sig själva. <p>Textilvård</p> <ul style="list-style-type: none">• sköter underhållet av arbetsplatsens och kundens tvätt, t.ex. kläder, linne, gardiner, borddukar och inredningstextilier• vet hur omsättningen av textilier är organiserad på arbetsplatsen

<p>enligt anvisningarna. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identifierar de vanligaste textilmaterialen som skall vårdas • sorterar och förbehandlar textilierna enligt material och skötselmetod • identifierar olika slag av smuts och väljer tvättmedel och skötselmetoder utgående från smutsen samt med beaktande av material och färg • bedömer behovet av fläckborttagning och avlägsnar vid behov enskilda fläckar • tvättar, torkar och efterbehandlar textilierna enligt skötselanvisningarna • använder maskiner och utrustning ändamålsenligt och behärskar funktionsprinciperna för dem (tvättmaskin, torktumlare eller torkskåp, mangel, strykjärn) • sorterar, förbehandlar och packar vid behov den tvätt som skickas till tvätteriet • skickar vid behov tvätt till tvätteriet • mottar och förvarar vid behov tvätten som kommer från tvätteriet • använder ekonomiska arbetsmetoder med beaktande av målen för arbetet, tiden som står till förfogande och belastningen i arbetet • utför sitt arbete med normal snabbhet • använder metoder och maskiner effektivt, t.ex. fulla maskiner, rytmisering av arbetet
<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser • underlättar sitt arbete genom att använda städmaskiner och ergonomiska städredskap.
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Arbetssäkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om sin egen arbetssäkerhet, t.ex. vid hantering av smittfarlig tvätt, kan handla i nödsituationer • använder ändamålsenlig skyddsklädsel och

<p>Examinanderna känner till hur textilvården påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>arbetsskodon</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder behövlig skyddsutrustning • doserar och använder tvätt-, fläckborttagnings- och andra medel enligt bruksanvisningarna • använder maskiner och apparater enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om deras elsäkerhet.
<p>Examinanderna utvärderar sitt arbete och kvaliteten på den textilvårdsservice som de producerar.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder tvätt- och andra medel som belastar miljön så litet som möjligt • doserar tvätt- och andra medel som används i textilvården enligt bruksanvisningarna • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår i textilvården och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter. <p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens synvinkel och synvinkeln för den som producerar textilvårdsservice • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Textilvårdsservice avläggs är att examinanderna utför underhåll av textilierna på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Textilvårdsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra uppgifter som hör till textilvård vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. servicehus, servicehem, daghem, åldringshem m.m. På arbetsplatsen skall finnas ändamålsenliga redskap och maskiner. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i textilvårdsservice mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. servicehus, daghem, åldringshem e.d.

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna rådgör om skadedjursbekämpning med kunden.</p> <p>Examinanderna granskar byggnaderna, utrymmena och materialen i syfte att observera skadedjur. De identifierar skadedjuren och uppgör en granskningsrapport.</p> <p>Examinanderna planerar och utarbetar ett program för skadedjursbekämpning, bedömer behovet av åtgärder för skadedjursbekämpning och genomför skadedjursbekämpning inklusive försiktighetsåtgärder samt uppgör en rapport över bekämpningsarbetet.</p>	<p>Att rådgöra med kunden</p> <ul style="list-style-type: none"> • samarbetar med kunden • rådgör med kunden om behovet av skadedjursbekämpning och bekämpningen • rekommenderar den tryggaste, effektivaste och mest ändamålsenliga bekämpningsmetoden för kunden • besvarar kundens frågor om användningen av bekämpningsmedel och -metoder • kommer överens med kunden om när och hur arbetsuppgiften utförs • utför sitt arbete omsorgsfullt och på ett ansvarsfullt sätt. <p>Granskning av byggnader, utrymmen och material samt identifiering av skadedjur</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartlägger byggnader, utrymmen och material i syfte att observera skadedjur • lokaliserar skadedjurens förekomstplatser livsmiljöer och rutter • observerar och lokaliserar skador och olägenheter som skadedjur har förorsakat • insamlar prov, t.ex. skadat material, insekter och deras ägg, larver, puppor, avföring e.d. • observerar och lokaliserar skadedjur för identifiering • identifierar de vanligaste skadedjuren eller sköter om att skadedjuren identifieras • antecknar uppgifterna i lägeskartan • uppgör en rapport över skadedjurens förekomst och behovet av skadedjursbekämpning • informerar vid behov kommunens miljö- och hälsoskyddsmyndigheter om skadedjurens förekomst. <p>Planering och genomförande av bekämpningsprogram</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de centrala bestämmelserna i lagstiftningen om skadedjur och skadedjursbekämpning samt bestämmelser och anvisningar som gäller på orten där arbetet utförs och handlar enligt dem • fastställer förebyggande åtgärder • planerar och utarbetar strukturella förbätt-

	<p>ringsmetoder, t.ex. förhindrande av att skadedjur kommer in i huset, metoder att fördriva dem, allmänna underhållsåtgärder, hygien, ingripande i livsbetingelser, byggtekniska åtgärder m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ger kunden förslag eller anbud på bekämpningsåtgärder som skall utföras • kommer överens med kunden om åtgärder som tillkommer vardera parten, t.ex. rengöring av utrymmen, förebyggande och strukturella åtgärder • utarbetar en bekämpningsplan i samarbete med kunden • planerar och genomför behövliga rengörings- och försiktighetsåtgärder • bedömer behovet av bekämpningsåtgärder • väljer metoder för skadedjursbekämpning, t.ex. mekanisk, fysikalisk eller kemisk bekämpning • beslutar och väljer vilka utrymmen, områden, ytor och material som skall behandlas • känner till typ, sammansättning och verkningssätt hos olika bekämpningsmedel mot skadedjur • känner till de godkända sätten att använda bekämpningsmedel, t.ex. besprutning, sprayning, pollinering, bstrykning, beten m.m. • väljer lämpliga bekämpningsmedel och i bruksanvisningen nämnda redskap för bstrykning, t.ex. tryckluftsspruta, tryckluftsspray, elektrisk spray, värmespray, pudrare, spraymunstrycke, sprutdunk, aerosoler, betesstationer, tillbehör för gelutstrykning, fällor, snaror • följer godkända bruksanvisningar för bekämpningsmedel, t.ex. vid dosering av medel eller framställning av lösning • placerar vid behov ut beten på rätt och tryggt sätt • transporterar och förvarar bekämpningsmedel samt förstör förpackningarna enligt bestämmelserna • genomför behövliga bekämpningsåtgärder på överenskommet sätt • uppgör en rapport över bekämpningsarbetet (rengöringsåtgärder, allmän granskning av försiktighetsåtgärder, bekämpningstekniker och -medel som an-
--	--

<p>Examinanderna planerar och genomför eftergranskning av skadedjursbekämpning och uppgör en eftergranskningsrapport.</p>	<p>vänts, mängden bekämpningsmedel som använts, anmärkningar om oförutsedda problem, beskrivning av bekämpningsåtgärder som vidtagits, rekommendation om ändring av verksamhetsplan).</p> <p>Genomförande av eftergranskning</p> <ul style="list-style-type: none"> • genomför behövliga eftergranskningar och rengöringsåtgärder • granskar byggnader, utrymmen, ytor och material efter bekämpningsbehandlingen • avlägsnar vid behov döda skadedjur och överflödiga beten och snaror • utvärderar fördrivnings- och rengöringsmetodernas effektivitet • utvärderar resultatet och inverkan av bekämpningsåtgärderna • utvärderar och planerar behovet av fortsatta och förebyggande åtgärder • uppgör en eftergranskningsrapport (resultatrapport).
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna och handlar enligt dem. De vinnlägger sig om kundsäkerheten.</p>	<p>Arbets- och kundsäkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser • känner till säkerhets- och riskmärkningen på bekämpningsmedlens förpackningar och följer dem • känner till försiktighetsåtgärderna vid användning av bekämpningsmedel och följer dem • känner till säkerhets- och hygienåtgärderna vid användning av bekämpningsmedel och handlar enligt dem • vet hur man förebygger förgiftningar som man kan få t.ex. via luftvägar, magsmältningsskanalen eller genom huden • känner till förgiftningssymptom och vet hur man handlar i eventuella förgiftningssituationer • kan ge livräddande första hjälpen • vinnlägger sig om kundsäkerheten och skyddandet av ömtåliga material • vinnlägger sig om sin egen arbetssäkerhet • använder behövlig skyddsutrustning som nämns i bruksanvisningen, t.ex. andningskydd, skyddsklädsel, skyddshandskar, ansiktsskydd och hörselskydd.

<p>Examinanderna känner till hur skadedjursbekämpningen påverkar miljön. De handlar så att bekämpningen inte orsakar hälsorisker för människor, husdjur, vilda djur eller den övriga miljön.</p>	<p>Hantering av miljöfrågor</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till bekämpningsmedlens miljörisker • handlar så att skadedjursbekämpningen inte orsakar hälsorisker för människor, husdjur, vilda djur eller den övriga miljön • hanterar enligt anvisningar och bestämmelser: <ul style="list-style-type: none"> – tomma förpackningar för bekämpningsmedel – besprutningsrester och rester av giftbeten – besprutningsredskapens skölvatten – döda skadedjur vid behov • hanterar rester som uppstår i samband med skadedjursbekämpning och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter
<p>Examinanderna inhämtar respons på sitt arbete eller sin verksamhet.</p>	<p>Att inhämta och använda respons</p> <ul style="list-style-type: none"> • inhämtar respons på sitt arbete eller sin verksamhet • använder den erhållna responsen på lämpligt sätt, t.ex. klagomål • gör utredning och rapport om bekämpningsdetaljer (skadedjursarten som skall bekämpas, bekämpningsmedlet, utrymmena, bekämpningstekniken, utförarens handlingsätt, bekämpningsmedlen och -redskapen)
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den service i anslutning till skadedjursbekämpning som de producerar</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens och serviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Service i anslutning till skadedjursbekämpning avläggs är att examinanderna identifierar skadedjur och utför skadedjursbekämpning med godkända metoder med beaktande av miljö- och hälsoaspekter. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel.

Examensdelen avläggs som en separat examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Service i anslutning till skadedjursbekämpning genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov. Lämpliga platser är arbetsplatser där det finns behov att utföra skadedjursbekämpning. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i denna examensdel mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna. I det praktiska provet skall ingå deltagande i ett bekämpningsprogram från planering till rapportering.

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna handhar skötseln av gröna växter och andra uppgifter som hänför sig till kundutrymmenas trivsamhet. De vet vad skötseln av gröna växter betyder för kunden.</p> <p>Examinanderna känner till de gröna växterna inom sitt arbetsområde och sköter dem yrkesmässigt.</p> <p>Examinanderna planerar och gör snittblomsarrangemang på arbetsplatsen och sköter dem.</p>	<p>Skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens organisation och verksamhet • handlar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och enligt arbetsplatsens anvisningar • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • är initiativrika, flexibla, ansvarsmedvetna och vänliga i servicesituationer • vårdar sitt eget yttre, sin arbetskläder och sina arbetsredskap så att de ger en professionell bild av sig själva. <p>Skötsel av gröna växter</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de faktorer som inverkar på gröna växters tillväxt och välmående, t.ex. ljus, temperatur, vilotider, luft, vatten, näringsämnen, växtunderlag, växtskydd • identifierar de gröna växterna på arbetsplatsen • utför uppgifter som hör till skötsel av gröna växter, t.ex.: <ul style="list-style-type: none"> – övervakning av växternas skick – bevattning – gödsling – rengöring – identifiering och förebyggande av skador, t.ex. växtsjukdomar, skadeinsekter, odlingsfel – byte av mylla eller omplantering – växtstöd – beskärning – växternas fortplantning • känner till principerna för gröna växters uthyrningsverksamhet, t.ex. hyresavtal, mottagning och överlåtelse av växter. <p>Att göra och sköta snittblomsarrangemang</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till växter och andra material som används i snittblomsarrangemang, t.ex. naturmaterial och andra material • planerar och gör snittblomsarrangemang

<p>Examinanderna sköter arbetsplatsens silkesväxter samt gör lämpliga arrangemang av silkesblommor och andra material som lämpar sig för utrymmena.</p>	<p>avsedda för lokaler och för tillställningar, t.ex. möteslokaler, entréhallar m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • väljer växter, vaser eller kärl och övrigt material som lämpar sig för situationen eller arrangemangen med beaktande av tillställningens natur och de krav som utrymmet ställer • sköter snittblomsarrangemang eller snittblommor, t.ex. skötsel av snittblommor och vaser <p>Att sköta och göra blomsterarrangemang av silkesväxter</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengör och sköter stora silkesväxter inklusive krukor eller planteringskärl samt snittblomsarrangemang på arbetsplatsen • väljer silkesväxter av olika storlek och annat material som lämpar sig för utrymmet och situationen eller arrangemangen med beaktande av tillställningens natur och de krav som utrymmet ställer • väljer vaser, kärl eller underlag och övriga material som lämpar sig för arrangemangen • planerar och gör arrangemang av silkesblommor, även i kombination med andra material, för kundens utrymmen med beaktande av de krav som utrymmet ställer.
<p>Examinanderna sköter om att kundutrymmena är trivsamma och dekorerar kundutrymmena enligt kundens behov.</p>	<p>Dekorering av kundutrymmen och omsorg om deras trivsamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet att kundutrymmenas trivsamhet utgör en viktig del av kundservicen och arbetsplatsens affärsidé • dekorerar utrymmena enligt tillställning, tidpunkt och kundens behov, t.ex. inhemsk eller internationell fest, övriga tillställningar • sköter om att utrymmena är trivsamma och prydliga.
<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt, t.ex. rätt lyfteknik • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikro-pauser, avslappnings- och motrörelser.

<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Arbetssäkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser • följer arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om kundsäkerheten, t.ex. eventuell giftighet i gröna växter och snittblommor, allergier, trygg användning av stearinljus och levande eld, trygga dekormaterial m.m. • vinnlägger sig om sin egen arbetssäkerhet • använder behövlig skyddsutrustning, t.ex. skyddshandskar eller övriga skydd.
<p>Examinanderna känner till hur skötseln av gröna växter påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingssätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder vid skötseln av gröna växter medel som belastar miljön så litet som möjligt • sorterar avfallet som uppstår vid skötsel av gröna växter och handlar på ett sätt som avfallshanteringen förutsätter • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering.
<p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den service som de producerar.</p>	<p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens och serviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamt avläggs är att examinanderna handhar skötseln av gröna växter på arbetsplatsen, gör blomsterarrangemang av snitt- och silkesblommor och sköter dem samt ser till att kundutrymmena är trivsamma. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamt genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra uppgifter som hör till skötsel av gröna växter, göra snitt- och silkesblomsarrangemang och andra dekorativa arrangemang samt se till att utrymmena är trivsamma vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i denna examensdel mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. hotell, läroanstalt, kontor e.d.

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna känner till betydelsen av instrumentvård som en del av kundens säkerhet. De samarbetar med den övriga personalen. Målet med arbetet är den överenskomna kvaliteten på arbetet.</p> <p>Examinanderna kan utföra förbehandling, rengöring och desinficering av de vanligaste undersöknings- och vårdinstrumenten på arbetsplatsen. De känner till kraven på renhetsnivå för olika instrument och vet hur servicen på dem är organiserad på arbetsplatsen. De sköter om transporten, förvaringen och lagringen av instrument. De arbetar ekonomiskt och vet hur de för sin egen del kan påverka kostnadsbildningen.</p>	<p>Kundinriktad instrumentvård</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbetsplatsens organisation och verksamhet • handlar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och enligt den överenskomna kvaliteten på arbetet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar • känner till betydelsen av instrumentvård med tanke på vårdinstrumentens säkerhet, vårdpersonalens säkerhet och hur vårdåtgärderna kan genomföras • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i sitt arbete och i arbetsgemenskapen • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en yrkesmässig bild av sig själva. <p>Instrumentvård</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till systemet för instrumentvård och vet hur servicen på instrumenten är organiserad på arbetsplatsen • identifierar de vanligaste undersöknings- och vårdinstrumenten på arbetsplatsen • känner till kraven på renhetsnivå för olika instrument och utför instrumentvården i enlighet med dem • transporterar instrumenten på ett ändamålsenligt sätt • sorterar, packar upp och hanterar instrumenten omsorgsfullt • känner till skillnaderna mellan tvätt, värmedesinfektion och kemisk desinfektion och vet när dessa används • väljer och använder rengörings- och desinfektionsmetoder enligt kraven på renhetsnivå och instrumentens användningssätt (handtvätt, maskintvätt, värmedesinfektion, kemisk desinfektion) • använder maskiner för sköljning och desinfektion på ett ändamålsenligt sätt och känner till funktionsprinciperna för dem

	<ul style="list-style-type: none"> • utför sitt arbete hygieniskt/aseptiskt (handhygien, arbetsordning, arbetssätt, fläckborttagning) • rengör, desinficerar och torkar instrumenten • kontrollerar att instrumenten är i användbart skick efter rengöring och desinficering • packar in och skickar vid behov instrumenten till instrumentvårdscentralen för fortsatt behandling • förvarar och lagrar instrumenten korrekt • utför sitt arbete ansvarsmedvetet och omsorgsfullt • använder ändamålsenlig arbetsklädsel och sköter sin personliga hygien • använder ekonomiska arbetsmetoder med beaktande av målen för arbetet, tiden som står till förfogande och belastningen i arbetet, t.ex. fulla maskiner, rytmisering av arbetet • utför sitt arbete med normal snabbhet och omsorgsfullt
<p>Examinanderna planerar och utför sitt arbete så att kroppen belastas så litet som möjligt.</p>	<p>Kroppsanvändning och reglering av belastningen i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar hur det statiska och dynamiska muskelarbetet påverkar kroppen • använder sig av sådana arbetsställningar som belastar kroppen så litet som möjligt • rytmiserar sitt arbete så att kroppen återhämtar sig från belastningen, t.ex. mikropaus, avslappnings- och motrörelser
<p>Examinanderna följer arbetarskyddsanvisningarna i sitt arbete.</p>	<p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. beaktar stickande och skärande föremål, värme, buller, elsäkerhet och kan handla i nödsituationer • använder ändamålsenlig skyddsklädsel och arbetsskodon • använder behövlig skyddsutrustning, t.ex. skyddshandskar och övriga skydd • doserar och använder rengörings-, desinfektions- och andra medel som används i instrumentvården enligt bruksanvisningarna • använder maskiner och apparater som används i instrumentvården enligt bruksanvisningarna och vinnlägger sig om deras elsäkerhet.

<p>Examinanderna känner till hur instrumentvården påverkar miljön. De känner till anvisningarna och handlingsätten för avfallshantering på arbetsplatsen och handlar enligt dem.</p> <p>Examinanderna utvärderar sin arbetsprestation och kvaliteten på den instrumentvårdsservice som de producerar.</p>	<p>Miljöinriktat arbete</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder tvätt- och andra medel som belastar miljön så litet som möjligt • doserar rengörings- och andra medel som används i instrumentvården enligt bruksanvisningarna • använder vatten ändamålsenligt • sorterar avfallet som uppstår i instrumentvården och handlar på ett sätt som avfallsanteringen förutsätter. • ger vid behov råd åt kunden i frågor som gäller avfallssortering. <p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur kundens och instrumentsvårdsproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.
---	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Instrumentvårdsservice avläggs är att examinanderna sköter vård- och undersökningsinstrument på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Instrumentvårdsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan utföra uppgifter inom instrumentvårdsservice vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Arbetsmiljöer som lämpar sig för yrkesprov är t.ex. tandklinik, laboratorium, instrumentcentralen vid hälsocentral eller annan motsvarande behandlingsenhet. På arbetsplatsen skall finnas ändamålsenliga redskap och maskiner. Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i instrumentvårdsservice mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen på verksamhetsmiljö, t.ex. tandklinik, laboratorium e.d.

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna känner till betydelsen av sin egen verksamhet och sina val med tanke på miljön och arbetsplatsens miljövårdsverksamhet. De känner yrkesmässigt ansvar för hur den egna verksamheten påverkar miljön.</p> <p>Examinanderna känner till de centrala lagarna, författningarna och anvisningarna om avfallshantering. De bedömer frågor som anknyter till avfallshanteringen på arbetsplatsen utgående från dem. De utför insamling, sortering och återvinning av avfall inom sitt eget ansvarsområde. De genomför de praktiska arrangemangen ekonomiskt med beaktande av principerna för hållbar utveckling.</p>	<p>Kundinriktad miljövård</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kännedom om arbetsplatsens verksamhet och målsättningar • handlar enligt arbetsanvisningarna eller servicebeskrivningen och den överenskomna kvaliteten på arbetet • handlar enligt arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) anvisningar • känner till betydelsen av sin egen verksamhet i arbetsplatsens miljövårdsverksamhet, t.ex. en positiv attityd, verksamhet enligt anvisningarna, rådgivning • har kännedom om livscykelänkandet • samarbetar med kunderna i miljövårdsfrågor • är initiativrika, ansvarsmedvetna och vänliga i sitt arbete • anser att målet med arbetet är kundtillfredsställelse, vilket tar sig uttryck i all deras verksamhet • vårdar sitt eget yttre, sin arbetsklädsel och sina arbetsredskap så att de ger en professionell bild av sig själva <p>Att utföra miljövårdsuppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till författningarna i avfallslagen och bestämmelserna om avfallshanteringen i kommunen där arbetet utförs och följer dem i sitt arbete • känner till anvisningarna för avfallshantering och -sortering på arbetsplatsen och följer dem i sitt arbete • känner till de olika avfallsslagen och handhar för sin egen del sorteringen av dessa, t.ex. returpapper, returpapper från kontor, papper som skall förstöras, returpapp, wellpapp, glas, plast, metall, bioavfall, energiavfall, blandavfall, problemavfall, elektronikavfall, datorskrot m.m. • samlar in, sorterar och hanterar avfall ändamålsenligt, t.ex. insamling, förpackning, märkning, transport • vinnlägger sig om kundsäkerheten, t.ex. vid hantering av datasekretessbelagda papper • handhar för sin egen del mellanförvaring och återvinning • ser till inom sitt eget ansvarsområde att sor-

<p>Examinanderna skapar genom sin egen verksamhet en positiv attityd till miljövrården. De kan ge kunden råd och handledning i sortering och återvinning av avfall.</p> <p>Examinanderna följer arbetarskydds-anvisningarna i sitt arbete.</p> <p>Examinanderna utvärderar sitt arbete och kvaliteten på den miljövrårdsservice som de producerar.</p>	<p>teringskärlen räcker till samt att de är märkta och rena</p> <ul style="list-style-type: none"> • deltar vid behov i dokumenteringen och rapporteringen av frågor som gäller avfallshanteringen • bedömer hur avfallshanteringssystemet fungerar på arbetsplatsen, t.ex. sortering, sorteringskärl, mellanförvaring, avfallshanteringsplats, tömningsintervall • ger vid behov förslag till utveckling av avfallshanteringssystemet på arbetsplatsen. <p>Rådgivning inom miljövrården</p> <ul style="list-style-type: none"> • ger vid behov råd och handledning till kunderna och arbetsgemenskapen i frågor som anknyter till avfallshantering • jämför och finner olika alternativ för utveckling av miljövrådgörarna för en enskild kund, t.ex. engångsprodukter och hållbara produkter, energibesparing, användning av belysning, vädring, sortering, nyttoanvändning. <p>Arbets säkerhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer allmänna arbetarskyddsbestämmelser och arbetsplatsens (arbetsgivarens och kundens) arbetarskyddsanvisningar • vinnlägger sig om sin egen arbets säkerhet, t.ex. vid hantering av riskavfall eller förflyttning eller lyft av avfallskärl • använder behövlig skyddsutrustning • använder ändamålsenlig skyddsklädsel och arbetsskodon. <p>Utvärdering av det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvärderar sitt arbete ur såväl kundens som miljövrådsserviceproducentens synvinkel • utvärderar sitt arbete modigt och kritiskt • använder den erhållna responsen för att utveckla sitt arbete.
--	--

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Miljövrårdsservice avläggs är att examinanderna utför miljövrårdssuppgifter på arbetsplatsen. Härvid bedöms om examinanderna har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Examensdelen kan avläggas i samband med delen Produktion av städservice, varvid kompetens i Produktion av städservice bedöms enligt kriterierna för ifrågavarande examensdel.

Examinanderna påvisar att de besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts i examensdelen Miljövrårdsservice genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i autentiska arbetsmil-

jöer som lämpar sig för yrkesprov där anstaltsvårdaren kan regelbundet delta i serviceuppgifter inom miljövård vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter.

Vid val av provplats skall beaktas att det skall finnas reella möjligheter för examinanderna att påvisa sin kompetens i miljövårdssuppgifter mångsidigt. Provet är till sin omfattning och längd minst ett arbetsskift, dock så långt att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Provplatsen antecknas i examensbetyget i punkten Tilläggsuppgifter enligt typen av verksamhetsmiljö, t.ex. läroanstalt, daghem, sjukhus, kontor e.d.

14 § Företagsamhet inom rengöringsservice

a) Kraven på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanden har kännedom om vilka möjligheter branschen för rengöringsservice erbjuder för att inleda företagsverksamhet.</p> <p>Examinanderna har kännedom om de grundläggande begreppen inom företagsverksamhet och om olika företagsformer. De vet vilka faktorer som skall beaktas vid planering av företagsverksamheten.</p> <p>Examinanderna känner till betydelsen av företagsverksamhet och kan bedöma hur olika företag verkar ur sin synvinkel som eventuell blivande företagare. De anser att kundfokusering, kvalitet, marknadsföring och kostnadsmedvetenhet är viktiga konkurrensmetoder i det egna företaget.</p>	<p>Kundinriktad företagsamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kännedom om olika sätt att producera städservice, t.ex. egen service, en separat resultatenhet, ett privat företag • jämför verksamheten inom olika organisationer som verkar inom städbranschen • känner till hur de förändringar som skett inom branschen för rengöringsservice påverkar framtiden • känner till verksamhetsmöjligheterna för städserviceföretagen inom den egna regionen och bedömer möjligheterna och riskerna med att starta ett företag • är kundinriktade i all sin verksamhet. <p>Att förstå de grundläggande begreppen inom företagsverksamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kännedom om de grundläggande begreppen inom företagsverksamhet, t.ex. verksamhetsidé, affärsidé, affärsverksamhetsplan • har kännedom om olika företagsformer och skillnaderna mellan dem • vet vilka åtgärder som krävs för att starta ett företag och vet varifrån de kan skaffa tilläggsinformation • värdesätter sin egen yrkeskunskap. <p>Att tillämpa de grundläggande begreppen inom företagsverksamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • planerar eller har kännedom om företagets verksamhet och mål, t.ex. bakgrund, företagsform, organisation, affärsidé, verksamhetsidé, finansieringsform, kostnadsstruktur, budget • känner till företagets kundsegment • som lämpar sig för yrkesprov

<p>Examinanderna bedömer sina förutsättningar och färdigheter att verka som företagare och att starta företagsverksamhet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • känner till betydelsen av det individuella säljarbetet och marknadsföringen som en del av företagsverksamheten • känner till betydelsen av att serviceproducenten är pålitlig med tanke på utvecklingen av kundrelationen • utvärderar de verkliga konkurrensmetoderna för sitt företag nu och i framtiden, t.ex. pris, kvalitet, yrkesskicklighet, kundbetjäning, pålitlighet • känner till de nyckeltal som används inom branschen • känner till vad lönsam verksamhet är och olika metoder att påverka företagets lönsamhet • skaffar vid behov den information och den sakkunnigservice som de behöver vid grundandet av företag och i olika skeden i verksamheten. <p>Utvärdering av den egna verksamheten</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedömer sina färdigheter och resurser att verka som företagare • bedömer sina färdigheter att starta företagsverksamhet • utvärderar sin verksamhet ur kundens och serviceproducentens synvinkel.
---	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala då examensdelen Företagsamhet inom branschen för rengöringsservice avläggs är företagsamhet och att examinanderna förstår vad företagsverksamhet innebär samt att de bedömer sina egna förutsättningar att verka som företagare. Examinanden skall kunna förmedla en bild av sig själv som en eventuell företagare och förstå företagets och organisationens verksamhet ur företagsverksamhetens synvinkel. Härvid bedöms om examinanden har uppnått den prestationsnivå som definierats i kriterierna för denna examensdel. Yrkesprovet bör pågå så länge att alla mål för bedömningen blir bedömda enligt kriterierna.

Denna examensdel avläggs som en egen separat modul.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna kan utvidga sin yrkesskicklighet genom att som valfri examensdel avlägga en examensdel som ingår i någon annan yrkesexamen som nära anknyter till arbetsuppgifterna.

Examinandernas yrkesskicklighet bedöms härvid enligt bedömningskriterierna för ifrågavarande examensdel och avläggandet av examensdelen godkänns av den ansvariga examenskommissionen.

Examenskommissionen inom branschen för rengöringsservice beviljar intyg över avlagd yrkesexamen för anstaltsvårdare då alla moduler har avlagts med godkänt betyg.

För examinanderna uppgörs en personlig plan för yrkesprov, i vilken valet av examensdel motiveras samt provmiljö och provets omfattning och längd bestäms.

Beskrivning av anstaltsvårdarens yrke

Anstaltsvårdarna är experter på rengöring. De utför det rengörings- och annat servicearbete på arbetsplatsen som ingår i ansvarsområdets serviceavtal självständigt, kundinriktat och högklassigt i enlighet med den överenskomna renhetsnivån. Till arbetet hör också planering av städ- och annat servicearbete på arbetsplatsen samt utveckling av det egna arbetet.

Anstaltsvårdarens arbete förutsätter ett brett kunnande. Anstaltsvårdarna behärskar de centrala principerna i städarbetet samt städarbetet i praktiken och känner till de krav som verksamheten på arbetsplatsen ställer på städservicen. Befattningsbeskrivningen för anstaltsvårdare har breddats och deras arbete kan omfatta olika slag av service som kombineras till en fungerande servicehelhet. Denna service omfattar måltidsservice, service i entréhallar eller i samband med möten, städservice för specialobjekt, omsorgsservice, service i anslutning till fastighetsskötsel, textilvårdsservice, skötsel av gröna växter och omsorg om kundutrymmenas trivsamt, instrumentvårdsservice samt miljövårdsservice eller övrig service som är specifik för arbetsplatsen. Dessutom kan anstaltsvårdarna erbjuda kunderna service som hänför sig till skadedjursbekämpning

Anstaltsvårdarna utför i allt högre grad sitt arbete i samarbete med kunder, de övriga medlemmarna i arbetsgemenskapen samt andra yrkesgrupper. I servicearbetet förutsätts därför initiativrikedom samt interaktions- och kommunikationsfärdigheter samt kundbetjädningsförmåga. Anstaltsvårdaren kan också behöva språkkunskaper i sitt arbete. Dessutom behövs anpassningsförmåga, problemlösningsförmåga och förmåga att fatta beslut.

Anstaltsvårdarna arbetar som professionella inom branschen för rengöringsservice, t.ex. med följande yrkesbenämningar: städare, trapp- eller industristädare, serviceansvarig, våningsskötare, skolvård, anstaltsstädare, anstaltsvårdare, anstaltsbiträde, sjukhusbiträde, vårdassistent, daghemsassistent e.d. De kan också fungera som företagare eller som självständiga yrkesutövare

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/försäljning
Pb 380 (Hagnäsgatan 2)
00531 Helsingfors
tfn: (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
E-post: myynti@oph.fi
Internet: www.oph.fi/svenska/bokhandel